

Michel Schmidt-Chevalier

(1907 - 87)

Michel Schmidt-Chevalier, 1907-87 var kunstnerbarn, søn af tysk fornem portrætmaler og fransk pianistinde. Hans skolegang begyndte i Paris, men fortsatte senere i Berlin, hvor han ved krigens begyndelse i 1914 befandt sig hos faderens familie. Allerede tidligt begyndte han at "smøre" og tegne, og i slutningen af berlinertiden modtog han undervisning hos Nehrlinger. Efter krigsafslutningen vendte han 18 år gammel hjem til Paris, hvor han straks og intensivt gik i gang med at uddanne sig yderligere som kunstner. Han søgte skolerne Collarossi og Grande-Chaumiere og knyttede sig nært til Herbin, Sonia Delauney og kunstnere fra malergruppen "Abstraction-Creation", med malerne W. Seiwert, Jankel Adler, Raoul Ubac o.a. fra magasinet "A bis Z" (Køln). Et 3-årigt kursus hos Freundlich (1930-32) grundlagde og udviklede og befæstede hans livslange forhold til og optagethed af den abstrakte-nonfigurative kunst.

Hans første udstilling kom i 1938 (Galerie Breteau, Paris). I årene op til 2. verdenskrigs begyndelse beskæftigede han sig i øvrigt meget som børnebogsillustrator (Bourreliers Forlag, Paris).

Fra krigens første år sluttede han sig til modstandsbevægelsen, blev regionsleder og efter krigsafslutningen hædret med krigskorset. I disse par rørte han næppe sit værktøj. Hjemkommen til Paris igen fandt han sit atelier ribbet for alt. Sammen med hustruen Ninon bosatte han sig nu i Aix en Provence idyllisk ved bredden af floden Arc (hvilket 30 år senere skulle vise sig skæbnesvangert). Han gik nu energisk i gang som dekorationskeramiker, hvilket han havde meget held med. Han fik solgt mange arbejder i regionen, lidt færre til det øvrige Frankrig, til Schweiz, Tyskland, enkelte til Skandinavien. Imidlertid stod hans hu fra ungdommen til maleriet. Dette vendte han sig fra midten af 1950'erne atter imod, omend med omvejen over MOSAIKKEN, søgende og eksperimenterende som altid. Han rejste til mosaikkens vugge, så at sige - skolen i Ravenna først og fremmest, men også Venedig, Siena, Torcello, Florens, Murano, hvorfra han fik sine "smalti". Der fulgte nu en udvikling i fremstilling af mosaikker. Medførende mange udstillinger, salg af arbejder, dels egne, dels en overgang i samarbejde med brødrene Lurcat (Jean maler, André arkitekt).

Hans udstillingsaktivitet var særlig efter 1945 stor. Det drejede sig både om malerier, collager, bronzer - heriblandt enkelte buster af venner fra modstandstiden, og om mosaikker. Blandt disse skal aktuelt fremhæves "la suite Bachelard" (Gaston B., fransk filosof, 1884-1962, som MCS var meget optaget af), som nu befinder sig på Århus Statsgymnasium og HF. Oprindeligt bestilt af CNRS lokalafdeling i Aix-Marseilles, senere forkastet af hovedafd. i Paris, motiveret med manglende økonomi. Serien blev lavet 1968-75/77 og er nok repræsentativ for det, der kunstnerisk optog MSC mest - bevægelse, rytme, rum hinsides konfiguration, og med farver fra Provence. Blandt udstillinger kan nævnes Biennalen i Venedig 1960, B. i Menton 1970. Hertil udstillinger i Marseilles, Aix en Provence, Avignon, Nimes, Antibes (første int. mosaikkongres 1972), Toulon, Crest, Mercues, Paris (Salon d'Automne), Gent, Buenos Aires, Tübingen, Danmark (Århus, Randers, Silkeborg). I 1967 stiftede MSC gruppen "Perspectives" - bestående af en snes nonfigurative kunstnere, og han var i mange år formand herfor. Han havde gode pædagogiske evner, stiftede kurser for unge og særligt interesserede. Heriblandt også unge skizofrene. I Danmark

gav han på Statsgymnasiet i Århus undervisning i formningstimerne hos Jo Bichel 1971. 1967-76 underviste han ved universitetet i Aix/Marseilles i plastisk kunst.

I 1973 fandt den tidligere antydede ulykkelige hændelse sted, idet floden Arc, nær hvilken han boede, pludselig og uventet oversvømmedes, med beskadigelse af hans hjemmenværende arbejde til følge - heriblandt la suite Bachelard. (Sporene kan anes på en enkelt af tavlerne endnu). Det var noget nær en katastrofe, det kostede megen møje og tid at få mosaikkerne repareret - meget af lærred og papir var definitivt ødelagt. Først 3 år senere lykkedes det at finde egnede bolig- og arbejdsforhold, omend nu uden for Provence, nemlig i Quercy, nær Cahors, nærmere betegnet i en lille højt beliggende landsby - Cours. Her fortsatte MSC ufortrødent, både med at arbejde og udstille især mosaikker, men i stigende grad også malerier. Fælles form, farver og indhold var nu kendelig. Han udstillede bl.a. i Luxeuil, Billom, Paris, Cahors, Belgien, USA. Efter hans død den 17/2-87 afholdtes en mindeudstilling i St. Gilles du Gard.

MSC har også skrevet om mosaik, bl.a. i tidsskriftet LEONARDO (Pergamon Press): MAKING MOSAICS, A PAINTER'S APPROACH (1976, vol. 9, pp. 187-190).

Nogle få ord om MSC som kunstner: Selvom han allerede i begyndelsen af tyverne blev stærkt og varigt fascineret af den nonfigurative kunst, så kom den dekorative keramik til at indtage en meget betydelig plads i hans produktion en snes år senere - af økonomiske grunde: den var let at sælge - og heri indgik en af materiale og målsætning bestemt bundethed, der kun i større sammenhænge gav mulighed for frigørelse i noget nonfigurativt. Efter en halv snes års (overvejende) arbejde hermed vendte han sig som for nævnt igen mod maleriet, i hvilket prægningen fra keramikken slog igennem, mere eller mindre tydeligt, mens han i mosaikken i højere grad lod den frie, nonfigurative impuls slå igennem. Således i det af hans hovedværker, der findes på Århus Statsgymnasium og HF. MSC var meget produktiv, betydeligt kreativ, især inden for det nonfigurative. At der på Århus Statsgymnasium og HF befinder sig et af hans bedste værker, må man ønske tillykke med.

Thomas Olsen

Årsskriftet 1990/91